

Johannes Evangelium, 2020

Progressionen hos den 4' evangelist, som indlæg i klimadebatten.

Johannes Evangeliets begyndelse.

Den antikke Logos-Mystik var udtryk for *det guddommelige princip om verdensfornuften*. Og at det var muligt for mennesket at begribe den tilstand. Det mente evangelisten Johannes også. Så når Gud i Johannes Evangeliets begyndelse var *Ordet/verdensfornuften* som efterfølgende, i vers 4, blev givet til mennesket, så betyder det, at vi med vor fødsel modtog viden om den menneskelige grundelse.

I Johannes Evangeliet var den position imidlertid ikke umiddelbart tilgængelig – som for Sokrates, der (dog med forbehold) betragtede sig som 'fødselshjælper' for den fornuft, som 'blot' skulle aktiveres i mennesket. Hos Johannes var forudsætningen for at begribe verdensfornuften en indsigt i vor komplicerede planet; på tid og erfaring om menneskets eksistensgrundlag i en løbende vidensproces.

Således kan Verdensfornuften fra Logos-Mystikken knyttes sammen med Johannes Evangeliets første kapitel:

1. *I begyndelsen var Ordet/verdensfornuften, og Ordet/verdensfornuften var hos Gud, og Ordet/verdensfornuften var Gud.*
2. *Dette/verdensfornuften var i begyndelsen hos Gud.*
3. *Alt er blevet til ved det/verdensfornuften, og uden det/verdensfornuften blev intet til af det, som er.*
4. *I det/verdensfornuften var liv, og livet/verdensfornuften var menneskets lys.*
5. *Og lyset/verdensfornuften skinner i mørket, og mørket fik ikke bugt med det/verdensfornuften.*
6. *Der fremstod et menneske, udsendt af Gud; hans navn var Johannes.*
7. *Han kom til et vidnesbyrd for at vidne om lyset/verdensfornuften, for at alle skulle komme til tro ved ham.*
8. *Selv var han ikke lyset/verdensfornuften, men han skulle vidne om lyset/verdensfornuften.*
9. *Det sande lys/verdensfornuften/Jesus, som oplyser ethvert menneske, var kommet til verden.*
10. *Han verdensfornuften/Jesus var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke.*
11. *Han, Jesus/verdensfornuften kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham.*

Opsamling i et, retningsgivende, videnskabeligt perspektiv:

I 1' og 2' vers skriver Johannes, at Gud alene har/er verdensfornuften. (Før verden var/blev til).

I 3' vers bliver alt/verden til ved/med verdensfornuften. (Fysikken udspringer; fysikken bliver til ved metafysikken; metafysikken udtrykkes med fysik).

I 4' vers blev livet funderet på verdensfornuft; menneskets lys. Mennesket fik del i verdensfornuften/lyset. (Starten på de genmutationer, der løbende blev tildelt homo sapiens).

I 5' vers bliver mørke/kaos fortrængt af verdensfornuften. (Menneskets udsyn mod verdensfornuften).

I vers 6,7 og 8 introducerer Johannes sig selv i verden. Han havde ikke selv indsigt i verdensfornuften. Hans lod var at vidne/fortælle om den verdensfornuft, som mennesket skulle tro på; at vi havde del i den.

I vers 9 og 10 skriver Johannes, at Jesus er det rene/sande udtryk for verdensfornuften. Men at verden (mennesket i verden) ikke kendte/opfattede Jesus/verdensfornuften fordi:

I vers 11, at kendskab til den fornuft (her indfører Johannes der progressive aspekt) ikke var tiltænkt hans egne; *hans egne tog ikke imod ham*, fordi *kendskabet* var betinget af menneskets opnåede viden og erfaring om verden: en videns progression.

Først da kan vi kan *bære* den; *tage imod* og forvalte det potentiale, som Johannes citerer Jesus fra Kapitlet 14 til 16. Og senere, nu personligt, også i sidst Kapitel 21 med Johannes egen afsluttende meddelelse om kristendommens fremadrettede anliggende.

Verdensfornuften hos Johannes kan betragtes som identisk med den *livsånde*, som blev tilført Adams næsebor/hjerne. Dog med Johannes' væsentlige pointe, at menneske ikke, trods en naturlig nysgerrige for at begribe livsånden, kunne *tage imod/bære* den i menneskets fødsel.

Johannes var forstående over for den situation – modsat den traditionelle fortolkning af det billeddannede Syndefald hvor Adam og Eva (mennesket) blev betragtet som syndige, da de forsøgte at tilegne sig den viden, som mennesket fik færdig af med livsånden. Denne udledning er misforstået, da 'Gud' (som princip) naturligvis ikke kunne designe mennesket som en syndig misforståelse. Ikke desto mindre er den beskyldning overtaget i kirkens forvaltning af kristendommen, som – med en afgørende mental prægning på vor almene kulturkristendom – begrunder de løbende sammenbrud på verdensomspændende miljøkonferencer.

Det er den, uaktuelle, menneskeforståelse, Johannes kan rette op på med sit fremadrettede bidrag.

Forskellen mellem Det Gamle Testaments Syndefald og Johannes første kapitel er ikke at den hellig ånde, *livsånden*, blev tilført Adams hjerne: 'Helligånden'.

Forskellen ligger i forvaltningen af den tilstand, som ifølge kirken førte til menneskets arvesyndighed; en afmægtighed, som er essensen i 'Fader Vor' og andre faste indslag, med bøn om Jesus' tilgivelse. Hos Johannes var Jesus anliggende ikke (som den tilgivende, mytiske Messias) at fratage mennesket muligheden for, med tid, viden og erfaring, at forstå sig selv med den givne verdensfornuft.

Johannes Evangeliets afslutning.

Da det tidlige menneske naturligvis ikke kunne forvalte det progressive stof i

Livsånden/Verdensfornuften, blev det forsigtigt (stilet til eftertiden) *indflettet* i Jesus' sidste anvisninger til disciplene, fra Kapitel 14 til 16. Dertil, efter Jesus' var død, i evangeliets afslutning.

Før Kapitel 14 var der, som hos de synoptiske evangelister (dog men undtagelse af den spændende indledning) overvejende tale om at troen på Jesus, her og nu, gav direkte adgang til frelse og et evigt liv. Det kan forstås sådan, at Jesus indledende *satte sig i menneskets sted*, for så (i billedtale) her i de sidste kapitler, lige før sin død, at vende tilbage til stoffet i evangeliets indledning: Menneskets fremtidige mulighed for at begribe sig selv. Fra Kapitlet 14 til 16 ligger:

1. Jesus' kærlige anvisninger til disciplene, efter hans død – tilpasset deres faktiske tidsvilkår med det stof, som de dengang kunne *bære*.
2. Den indflettede meddelelse til *tiden efter Jesus*. Dertil, at Jesus adskillige gange, som tidligere i evangeliet, gør opmærksom på, at han taler på Faderens vegne (Jesus taler *ikke af sig selv*). Og videre, at det mere end antydes, at Jesus' opgave her på planeten var afsluttet. (I modsætning til de tre andre evangelister, der opererede med Jesus' genkomst som den frelsende Messias).

3. Endelig drejede det sig *ikke, som det umiddelbart fremgår*, om, at Talsmanden; Sandhedens Ånd; verdens Fyrste eller Helligånden var møntet på disciplene, herunder i pinsen. Den antagelse (måske, men uklart, skrevet med Lukas som forfatter til Apostlenes Gerninger, dertil hos Paulus) er ikke vedkommende i Johannes' livsanskuelse. Disse 'figurer' blev heller ikke, som vi ved, aktuelle for samtiden: der kom ingen opklaring af menneskets bestilling, kun disciplenes gentagne bekendelser af deres afmagt. Heraf kan man konkludere, at 'skikkelserne' må henvise til menneskets kommende kendskab til sig selv; til positionen fremme i tiden – når vi bliver modne, både mentalt og videnskabeligt.

Efterfølgende, i *kursiv* – som en opfølgning af evangeliets progressive indledning om verdensfornuften – min vejledende fortolkning af, og kommentarer til de afsluttende vers, hvor der, indflettet i Jesus' kærlige omsorg for disciplene, bliver skrevet om menneskets, mulige, erkendelsesmuligheder ude i fremtiden.

Kapitel 14.

Vers 10: Tror du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen i mig? De ord, jeg siger til jer, taler jeg ikke af mig selv; men Faderen, som bliver i mig, gør sine gerninger.

For første gang i Kapitel 14 (efter flere gange tidligere i evangeliet) siger Jesus, at Faderen virkede igennem ham med 'tale og gerninger'. Faderen, som var i Jesus, brugte ham til sine gerninger. Jesus talte ikke af sig selv.

Vers 12: Sandelig, sandelig siger jeg eder: den, som tror på mig, han skal også gøre de gerninger, ja, han skal gøre større gerninger, thi jeg går til Faderen,

Helt klart, som vi har erfaret, var denne meddelelse ikke møntet på samtiden, da ingen udførte disse større gerninger. Meddelelsen var (da Jesus gik til Faderen, og blev der) møntet på fremtidens mennesker, som med begreb om verdensfornuften har muligheden for de større gerninger.

Vers 16: Og jeg vil bede Faderen, og han skal give jer en anden talsmand til at være hos jer til evig tid, Vers 17: sandhedens Ånd, som verden ikke kan tage imod, fordi den ikke ser den og ikke kender den; men I kender den, thi den bliver hos jer og skal være i jer.

Om en hjælpende Talsmand, som faktisk ikke viste sig! - Som Jesus i næste vers forklarede med, at verden (mennesket dengang) ikke kunne tage imod: De kunne, på deres uvidenskabelige stade, ikke kende/honorerer sandhedens Ånd (verdensfornuften) - straks efterfuldt med, at de alligevel kendte til sandheden. Hvilket de faktisk ikke gjorde, blot vidste de, med Jesus' virke, at sandheden fandtes.

Vers 24: Den, som ikke elsker mig, holder ikke fast ved mit ord; og det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens som har sendt mig.

Anden gang i kapitlet gør Jesus opmærksom på, at han formidler Guds ord. Ikke sit eget.

Vers 26: Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alle ting og minde jer om alt, hvad jeg har sagt jer. Vers 30: Jeg skal ikke længere tale meget med jer; thi verdens fyrste kommer, og i mig er der intet, som hører ham til;

Her siger Jesus (i denne, måske, oprindelige afslutning af Jesus' samvær med disciplene) at han havde færdiggjort sin opgave. Og (som tidligere sagt) at en mere kompetent efterfølger ville tage tråden op.

- Rettet til disciplene: at de ville få hjælp efter hans død med Helligånden og verdens Fyrste. Der, som bekend, ikke skete.

- Rettet til eftertiden: at Jesus (måske) ikke kunne udtale sig om menneskets fremtidige virkelighed, da den ikke vedkom ham.

Kapitel 15.

Med undtagelse af de to sidste vers, handler dette kapitel om Jesus' kærlige opbakning, og løfter, til disciplene.

Her skal man bemærke, at der ikke (som fx i Bjergprædiken) stilles strenge krav til mennesket, men kærlige anvisninger og opmuntringer om de hårde betingelser, de ville blive udsat for. Disciplene var som grene på Vintræet (Jesus) og tæt forbundne med ham. De var ganske afhængige af Jesus, thi uden ham var de intet. Med det var de altså alligevel, for:

Vers 15: Jeg kalder jer ikke længere tjenere; thi tjeneren ved ikke besked med, hvad hans herre gør; men jeg har jeg kaldt venner; thi alt det, jeg har hørt af min Fader, har jeg kundgjort jer.

Vers 16: Ikke I har udvalgt mig, men jeg har udvalgt jer og sat jer til at gå hen og bære frugt, og det er en varig frugt, så at Faderen kan give jer, hvad som helst I beder ham om i mit navn.

Man kan roligt komme til, at der ikke var hold i disse udtalelser om disciplenes kompetencer.

Derfor til sidst:

Vers 25: Talsmanden kommer, som jeg skal sende jer fra Faderen, sandhedens Ånd, som udgår fra Faderen, så skal han vidne om mig; Vers 26: men også I skal være vidner; thi I har været med mig fra begyndelsen.

Til disciplene: at Talsmanden, altså en person, ville komme til dem (igen et løfte som ikke blev overholdt). Men de skulle berette om Jesus. Hvilket de gjorde. De havde kendt ham personligt. De skulle vidne/berette om Jesus.

Til eftertiden: at 'figurerne': Talsmanden og sandhedens Ånd er 'tilstande' som bliver aktuel når mennesket, mentalt og videnskabeligt, kan bære/tage imod verdensfornuften.

Kapitel 16.

Vers 7: Dog, jeg siger jer, at jeg går bort. Thi hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden ikke til jer; men når jeg går bort herfra, så vil jeg sende ham til jer.

Jesus måtte 'gå bort' (hvilket også skete) for ikke (som i kirkens, også, nuværende praksis) at fastholde mennesket mentalt i en svunden tids vilkår. Og at 'talsmænd' for progressionen fremme tiden (igen når mennesket videnskabeligt og mentalt kunne 'bære' det) skulle henlede opmærksomheden på menneskets aktuelle 'voksens tilstand'.

Vers 12: Jeg har endnu meget at sige jer; men I kan ikke bære det nu.

Samme tema, men nu helt direkte: Grundet disciplenes manglende videnskabelige og mentale kompetencer kunne de ikke bære (altså opfatte, modtage) information om verdensfornuften. En udtalelse som også afslutter testamentet – nu med Johannes' personlige formidling af kristendommen som en progressiv religionsdannelse.

Vers 13: Men når han, sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer om hele sandheden; thi han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkynde jer.

Denne meddelelse forekommer ikke mindre væsentlig: Nu gentager Johannes (som i vers 7) at sandheden først bliver anskuelig, når Jesus er borte. Men ikke serveret af en 'alvidende Guru', thi formidleren skal 'ikke tale af sig selv'. Formidlerens beføjelser er alene opmærksomhed på, at sandheden vil tilhøre eftertiden. – Beføjelser som Jesus (ifølge de tidligere vers) måske ikke havde – eller, som før nævnt, anskuelser som Jesus, af pædagogiske grunde, hverken kunne og ville udtale sig om.

Vers 14: Han skal herliggøre mig; thi han tager alt mit og forkynder jer det.

Til disciplene er 'Han' er en guddommelig person som skal bekræfte Jesus for dem. Hvilket heller ikke skete.

Til eftertiden: om den fremtidige forståelse af Jesus' progressive ærinde: Omtalen/forkyndelsen af det ærinde. Når tiden bliver moden.

Vers 15: Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde jer det. *Som ovenstående. Og så kunne Johannes måske her udtrykke, at Jesus netop havde indsigt i Verdensfornuften – hvilket, i så fald, kunne være i modstrid med afslutningen i Kapitel 14. – Men ifølge det forrige vers kunne det også betyde, at fremtidens talsmænd ville have den samme eksistentielle uforstand, som (måske) var Jesus til del.*

I kapitlets resterende vers lover Jesus (som før) flere gange disciplene, at de skulle få vidtrækkende beføjelser, blot de beder i hans navn; at han, Jesus, hidtil har talt til dem i billedtale, men at den tid skal komme, hvor han frit skal forkynde disciplene om Faderen (altså om Verdensfornuften).

Alt sammen skete, som bekendt, ikke.

Her slutter Johannes med Jesus' meddelelse til fremtiden, indflettet i opmuntringer til disciplene vedrørende deres besværlige formidlingsopgave. Jesus viste sig, som lovet, for disciplene efter korsfæstelsen. Men – og det må være afgørende – i en kortere periode. Siden har vi ikke set noget til Jesus, trods vedvarende bønner, i århundrede. Fraværet giver det fremadrettede videns aspekt god mening. Jesus døde ikke med evig tilgivelse af menneskets synder, som det fejlagtigt fremhæves i påskebegivenheden. Nu bør vi selv påtage os et ansvar, og handle på den skrantende planet.

Om Johannes Evangeliets ægthed

Imidlertid hersker der tvivl om evangeliets ægthed. Flere bibelforskere er kommet til, at der er tilføjet stof til Johannes' oprindelige beskrivelse af Jesus' afsked med disciplene, fra og med Kapitel 14 til Kapitel 16. Dertil i afslutningen, Kapitel 21, hvor forskerne også finder en afvigende sprogbehandling.

Den tvivl mener jeg er velbegrundet. Og det gør netop evangeliet spændende. For det betyder, at den progressive opfattelse af Jesus' mission var afkodet og viderebearbejdet af en samtidig gruppe mennesker; måske en menighed.

Det perspektiv kunne passe med det færdige evangelies sædvanlige tidsangivelse, som det sidste af de fire, omkring år 100. Sådan forstået, at Johannes' bidrag til kristendommen – i sin oprindelige afkortede form, netop med discipelen som eneforfatter – leverede faktisk stof om den historiske Jesus' liv, som de tre synoptiske evangelister så kunne indpasse den forventede Messias i.

Johannes' arvtagere (og måske også ham selv) kunne så (efter Mathæus Markus og Lukas havde skrevet deres evangelier) stramme evangeliet op med supplerende bidrag – for at fremme forståelsen, fra og med Kapitel 14 til 16 og 21. Herunder måske også en væsentlig opstramning i det første kapitel, med de sidste vers: *Han (Jesus) var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham* – for (i modsætning til den hårde tone i Syndefaldet, hvor Adam og Eva blev smidt ud af Haven) at gøre opmærksom på det legale og naturlige i at mennesket, her i begyndelsen uden nogen viden og erfaring, naturligvis ikke kunne begribe den Livsånde/Verdensfornuft, som vi fik del i.

Denne tidsbestemmelse af Johannes Evangeliet forklarer sammenfald – og forskelle med de 3 synoptiske evangelister. Markant, mener jeg, i Nadveren, der hos Johannes (Kapitel 13) forløb som et afdæmpet måltid med fodvask og en venlig opfordring til, at disciplene gjorde det samme for andre.

Modsat de andre evangelister, som i dette sidste, og dermed vigtige, udsagn fra Jesus med hans *kød og blod* gjorde mennesket dybt afhængige af hans fremtidige vejledning og forladelsen af menneskets evige syndighed. Hermed en afrunding fra teksten i 'Fader Vor' (og andre faste indslag) i kirken om menneskets middelmådighed – beskrevet af de tre synoptiske evangelister, som, ifølge kirkens egne forskere, ikke havde kendt den historiske Jesus. Og ifølge nyere bibelforskning

indpassede de tre evangelister dertil Jesus i den mytedannede Messias, som, grundet menneskets *naturlige* forkerthed, skulle overtage styringen af os.

Ganske som præsten ved enhver højmesse kærligt gør opmærksom (i dag dog moderniseret, men tanken er den samme) – som en afklaring af den arvede kultiverede ufornuftige årsag til manglende handlinger på vor sårede planet.

I det afsluttende Kapitel 21 er Jesus' sidste bemærkning henvendt til disciplen Peter: *Dersom jeg vil, at han (Johannes) skal leve, indtil jeg kommer, hvad angår det så dig?*

Herfra tager Johannes selv over med: *Det er den discipel (ham selv) som vidner om dette og har skrevet om dette; og vi ved, at hans vidnesbyrd er sandt.*

Her fremgår det, at Johannes' fremadrettede mission ikke angik Peter. Dertil at Johannes var den discipel, der, som evangelist, skrev evangeliet.

Johannes afslutter evangeliet med: *Der er så meget andet, som Jesus har gjort, og hvis det skulle nedskrives, mener jeg ikke, at hele verden kunne rumme de bøger, som så måtte skrives.*

Vi kender ikke til det *meget andet*, som Jesus delagtiggjorde Johannes i. At det ikke kunne opfattes var forståeligt, da *hele verden* ('mennesket i hele verden') ikke *kunne rumme* stoffet; *bære* det, *tage imod* det, som tidligere formuleret.

Her har vi en opsamling af evangeliets tema: det var rettet mod fremtiden, mod de livsbetingelser som ikke kunne opfattes i samtiden. Stoffet var stilet mod menneskets senere betingelser, som, *ved netop at være nye*, ikke kunne *afkodes* med en livsopfattelse, som dengang måtte være funderet på den dogmatiske tilgang til Biblens første myter.

Den tidlige tilstand i menneskets udvikling var årsag til, at Johannes kunne ikke skrive om *det meget andet* – heller ikke kunne han skrive om den lange vidensproces, som var forudsætningen for tilegnelsen af den indsigt, *der ikke kunne skrives om.*

Jesus afsluttede sit virke på vor planet – ikke med et skrig om at Gud havde forladt ham (som i de 3 andre evangelier) men stilfærdigt og afklaret med: *'det er fuldbragt'*: Hos den *elskede disciple* havde Jesus plantet sin meddelelse om menneskets spændende fremtid:

- Ham der i evangeliets første kapitel: *fremstod et menneske, udsendt af Gud; hans navn var Johannes.*
 - Han som: *kom til et vidnesbyrd for at vidne om lyset/verdensfornuften, for at alle skulle komme til tro ved ham.*
 - Ham som: *ikke selv var lyset/verdensfornuften, men som skulle vidne om lyset/verdensfornuften.*

Det gjorde Johannes så. Han bekendtgjorde at *lyset som oplyser ethvert menneske var kommet til verden*. Men at *denne oplysning* ikke kunne *kendes* at det tidlige menneske. Hos Johannes ganske enkelt formuleret med, *og hans (Jesus') egne tog ikke imod ham*. Naturligvis og logisk, da modtagelsen af den eksistentielle fornuft må være betinget af indsigt i den planet, vi blev plantet på.

Derfor har kunstens væsen, i hele menneskets historie, været en intuitiv udfoldelse, der, med sammensætning af planetens 'former', sigter mod viden om os selv i verden. – Her ligger Johannes' konstruktive rekvisition af den urimelige, men også forståelige, fortolkning af Syndefaldet i Det Gamle Testamente da Adam – efter at have modtaget *livsånden/lyset* – blev udvist fra Edens have, fordi han og Eva spiste af det æble der (som Gud sagde) indeholdt oplysning om den tildelte *livsånde*.

Skal vi begribe den verdensfornuft som Johannes beskrev for mere end 2 tusinde år siden, er betingelsen et mentalt opgør med traditionel tankegang. En frigørelse af vor slumrende

hjernekapacitet, som kan funderes på den spirende indsigt i verdens sammenhæng, der blev anlagt med Albert Einsteins to (traditionel afvigende) relativitetsteorier, og ikke mindst med den lige så spændende kvantemekanik, som var Niels Bohrs fortjeneste.

Hvis jeg ellers forstår Johannes ret. - Og det er der, faktisk, alt muligt grund til. For med den indstilling ligger der (ifølge fremme videnskabsfolk) muligheder for at vi, med rettidig omhu, kan rette op på klimaet og biodiversiteten; bremse CO2 udledningen og holde temperaturstigningen på under 1 ½ grad.

En konstruktiv opsamling.

En ting er imidlertid at forstå Johannes ret, altså om jeg har forstået ham ret. Det kan diskuteres, da Johannes, ret beset, ikke klart og ordret har skrevet om menneskets videns progression. Den unndladelse vil dog være forståelig, netop i det progressive perspektiv, hvor den udledning af menneskets vilkår ikke kunne *bæres*, og slet ikke accepteres af det samtidige menneske, der – som tidlige led progressionen – var afskåret for *selv* at realisere det fremadrettede perspektiv. For dem et meningsløst perspektiv; ganske uacceptabel for samtiden. Hvilket ikke var tilfældet med de synoptiske evangelisters formidling af menneskets afmægtighed, som netop var acceptabel, fordi den tilstand var faktisk for dem.

Et godt spørgsmål er så, om den tilstand også i dag er, og vedvarende bliver, menneskets betingelse. Og at kirken, i så tilfælde, er ganske på linje med den opfattelse med i de faste indslag i gudstjenesten, herunder 'Fader Vor' som så vitterligt beskriver vor menneskelige bundne forudsætning.

I det perspektiv kan det være underordnet om Markus, Mathæus og Lukas foretog en historieforfalskning; om de bevidst brugte den historiske Jesus som figur for den mytiske Messias. Eller om de vitterligt troede, at Jesus var den kommende Messias, der skulle overtage menneskets synder og oprette Gudsriget på planeten.

I begge tilfælde var det *ikke* de tre første evangelister, men den 4' evangelist Johannes som fejlede med sit evangelium. Sikkert (måske som de andre evangelister) i den bedste mening, med henvisningen til den antikke Logos-mystik med *det guddommelige princip om verdensfornuften*, som, for Johannes, måtte kunne begribes af mennesket.

At dette princip ikke var tilgængelig (uanset at det måtte være alment kendt på Jesus' tid) kræver en yderligere begrundelse:

- For de 3 evangelister måtte forklaringen være, at princippet ganske vist var fascinerede – men som enhver kunne overbevise sig om (også aflæst i Det Gamle Testamente) så havde indsigt i det guddommelige perspektiv (i flere århundreder) på ingen måde vist sig holdbart. Evangelisternes kendskab til Q-testamentet, og øvrige mytedannelser som 'Miracle Stories', 'Kerygma' og i 'Talekilden' (alle med fokus på den tilgivende og styrende Messias) talte heller ikke for, at det guddommelige princip kunne være tilgængeligt for mennesket. Tværtom. Og med den indstilling bør kristendommen – i al sin enkelthed og overskueligt – betragtes som en stadfæstelse af det umulige (om end beklagelige) i menneskets kendskab til sin egen begrundelse. Med den overbevisning *pådutter kirken ikke mennesket en position som er usand, den beskriver den virkelighed, som mennesket faktisk befinder sig i*: en uklar tilstand, som man ikke kan komme uden om. Hermed det, altid, faktuelle i 'Fader Vor', som opfølgningen af den arvesynd, Adam og Eva efterlod da de, fejlagtigt, søgte den umulige livserkendelse. Netop derfor, med ubetinget kærlighed, påtog Jesus sig menneskets legale synder. Med den selvforståelse giver det god mening, at mennesket ikke er i stand til at handle konsekvent på klimaet.
- Men Johannes var repræsentant for den mennesketype, der (som vi ser igennem historien) ikke blot stiller sig tilfreds med tingenes tilstand. At den uvidende position var aktuel kunne han godt

indse, men ikke (når han netop relaterede til Logos-myterne) at denne afmægtige tilstand vedvarende burde være aktuel. Med den sjældne tankegang måtte pointen blive, at tid, viden og erfaring var menneskets forudsætning for at begribe det guddommelige princip.

Når Johannes tilmed var *den elskede disciple*, der sad tæt ved Jesus' side i det sidste måltid, (det menneske som Jesus havde betroet sig til) så kunne oplevelsen af dette forunderlige menneske, Jesus, kun bestyrke Johannes i, at han var på rette spor med sin progressive livsopfattelse.

Altså: *Den anden disciple* der forlod Johannes Døberen, til fordel for Jesus i evangeliets indledning, var et menneske der, modsat Peter, havde potentiale for at forstå, hvad Jesus ville med sin mission på planeten. (Om Jesus selv havde indsigt i denne fremtid, er, ifølge hans egne udtalelser i kapitel 14 til 16, et uafklaret spørgsmål).

Men uanset at det progressive aspekt var det egentlige, og særdeles positive, i kristendommen, så betyder jo ikke, at det, i dag, er muligt opgive en tryk vanetænkning, kultiveret med århundredes vedligeholdelse af de 3 synoptiske evangelister livssyn. Uanset at det livssyn, tydeligt for enhver, i dag kan føre til destruktion af vor planet!

Måske er det overordnede problem, at Johannes' livsforståelse ikke kan være tilgængelig – uden opmærksom på, at menneskets behov efter mening er en naturlig følge af vor religiøse begrundelse.

Den manglende bevidsthed om dette eksistentielle behov betyder, at det (ubevidst) bliver overført og låst fast i *verdslig* trend og modedannelser; et tidstypisk acceptbehov uden mening som (underforstået) har sin begrundelse i det umulige i at begribe menneskets position. Som enhver prædiken i kirken i virkeligheden handler om, med bekendtgørelse af menneskets barnlige tilhørsforhold.

Også i verdsligheden har man (her dog ubevidst og vanedannet) arvet den kristne livsforståelse. En god forklaring på de udeblivende handlinger på vor sårede eksistensgrundlag. En mental afdækning, som et tiltrængt indlæg i klimadebatten.